HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הא קיימא שניה. ומה הפסידוהו הראשונים: **קרובים בנשותיהם.** נשאו שתי אחיות ואינן כשירין בעדות אחת נמצא שלא היה לו עדות כשכפרה ראשונה אלא הס לבדם. וכי תימא למה לי למתנייה אינטריך כגון ששתי האחיות הללו גוססות: **למיפה.** הוו להו כאילו מתו ותפטר כת ראשונה דהא קיימא כת שניה: **קמ"ל השתא מיהא הא לא שכיב.** ולימדך שהגוסס הרי הוא כחי לכל דבריו [1] ואף על פי שרובן למיתה: **מתני' משומת יד.** הלוהו ששה בידו ממון: **ואכידה.** שמצא אבידה: **חטין ושעורין וכוסמין כו'.** ריש"ג אשמועינן מין אחד ותביעות חלוקות וסיפא אשמועינן תביעה אחת כולה פקדון ומיינן חלוקין: **ושהכני בני.** הכאה שאין בה חבורה שאינו חייב עליו מיתה שהמכה אביו אינו חייב אל"כ עשה בו חבורה [2] וכיון דליכא מיתה איכא ממון דבושת: **ושחבל בי תביריי.** משום יוה"כ נקט ליה דאע"ג דענוש כרת חייב ממון. והכי דלעיל נקט משום חצי נזק כדמפרש בגמרא א"נ לאשמועינן דהמשביע עדי קנס חייבים. ושהכני בני נקט לאשמועינן דהואיל ואין בה חבורה אין בה מיתה וחייב ממון: **גמ' דר' אלעזר בר"ש.** בפרק מרובה (ב"ק דף עה.): **יבואו עדים ויעידוהו.** ויתחייב ואינו נפטר בהודאה דאשונה דכי אמרי' מודה בקנס פטור דנפקא לן ב"ק (דף סד:) מאשר ירשיעון אלהים [3] פרט למרשיע את עצמו ה"מ היכא דלא אתו עדים לא משלם קנס אפומיה דידיה אבל אתו סהדי בתר הכי משלם: **לא תיבעי לך.** דחייבין שהרי הפסידוהו בכפירתן: **כי תיבעי לך כו'.** וזה השביעו קודם שהודה בעל דין ואם העידוהו היה מתחייב ומיהו הא מיבעיא לן אי מיחייבי או לאו משום דאיכא למימר קנס לאו ממון גמור הוא דהא אי הוה מודה מיפטר לגמרי ואיכא למימר נמי כל כמה דלא אודי ממון הוא: **ורבנן דהפס ממון סגירא להו.** הש"ס פריך עלה דהא בעיא ורבנן דהתם דפליגי במודה בקנס דבעי' דהא בעיא אליבייהו כמאן סגירא להו בחידך פלוגתא דאיפלגו לעיל רבנן ור' אלעזר בר"ש במשביע עד אחד: **אי כר"א בר"ש.** סגירא להו בהא דדבר הגורם לממון כממון דמי מאי מספקא לן במשביע עדי קנס א"ג לאו ממונא הוא בגיר מגורם לממון לא הוי דהא כי לא מודה משלם ממון ותפשוט לך דמיחייבי קרבן שבועה משום גורם לממון: **אלא כרבנן דהא כו'.** הכי מבעיא לן אי רבנן דהתם דפטרי במודה בקנס ואח"כ באו עדים סגירא להו כרבנן דהכא דגורם לממון לאו כממון דמי קנס קודם הודאה מאי מדמית ליה לממון או גורם לממון מי אמרינן כיון דאי הוה מודה קודם עדים מיפטר עולמית אין זה ממון: **או דלמא השתא מיהא.** כשמשביע זה את העדים לאו אודי ואי הוה מסהדי הוו מחייבי ליה ואין זה גורם לממון אלא ממון גמור: **הניחא למ"ד כו'.** פלוגתא היא בב"ק (דף טו.) ובכתובות (דף מא.): **חצי נזק צרורות.** בהמה שהיתה מהלכת בדרך והיו צרורות מנתזין ומתחת רגליה ושיברה את הכלים משלמת חצי נזק ואע"פ שאין זה שיעור דהא אורחא בהכי והוא תולדה דרגל ולאו תולדה דקרן תמה וה"ל לשלומי נזק שלם הלכה למשה מסיני הוא לחצי נזק וההוא חצי נזק ממונא הוא דהא לאו תולדה דקרן הוא: **משום בושת ופגם.** דהא איכא ממון דקנס דבר הקלוב בתורה כגון ל' של עבד בין עבד יקר בין עבד זול וכן נ' של אונס ושל מפתה שויס בכל הנשים אבל בושת הכל לפי המבייש והמתבייש [כתובות מ.] לכן הוי ממון וכן פגם. [4] בתולה כתובתה מאתים ובעולה מנה: אלא כיון דתרלת כולה מתני' בממון: **מאי קמ"ל.** נימא אחת לו שתים ונשתוק: **ריש"ל קמ"ל דחצי נזק צרורות ממונא הוא.** ואיידי דתנייה הא תנא בהדי' תשלומי ד' וה' ואונס ומפתה דממון שאין משלם ברשם הוא דומיא דחצי נזק שאין משלם ברשם וכדוותה משנינן בשמעתא קמייתא דסנהדרין (דף ג.): **סיפא קמ"ל.** שחבל בי תביריי ביום הכפורים או הלילה גדישי לאפוקי מדר' נחוניא דאמר המתחייב כרת פטור מן התשלומין ואיידי דתנן להך תנא בהדייהו שהכני בני דקרובה לגד מיתה ואשמועינן דהואיל ואינו חייב מיתה בהכאה בלא חבורה חייב בתשלומין: שהוציא

[1] לקמן דף לז:, ב) [שם ערכין יח. קדושין עא: גיטין כח.], ג) רש"ל מ"ז [והרא"ש סוף פרק אלו מגלחין סי' לז מקיים גרסת זון], ד) [נ"ל ותעידוני וכ"א במשנה שבמשניות], ה) [ב"ק עה.], ו) [לעיל לב. וש"נ], ז) [כתובות מא. ב"ק טו. סנהדרין ג.], ח) ב"ק ג: [טו: כתובות מא:], ט) פסחים כט. לב. כתובות ל. מגילה ז: [תוספתא ב"ק פ"ז תוספתא מגילה פ"ג], י) [שבועות פ"א ה"ג], כ) [סנהדרין פה:], ל) [שבועות כב, מ) [נ"ל תו"ש שבועה ע"ז], נ) שיך לע"ב,

הגהות הב"ח

(א) גמ' השתא מיהא לא שכיב. נ"ב לפי דברי התוס' משמע דלא גרס' לה: (ב) שם אליבא דר' אלעזר בר"ש דאמר יבואו עדים ויעידו לא תיבעי לך כי תיבעי:

גליון הש"ס

גמ' רובם גוסבין למיתה קמ"ל. עי' בהרא"ש סוף מ"ק:

מוסף רש"י

קרובין בנשותיהן. בשולי שתי אחיות, דהסיא שעמא לא חזו לאסהודי, ואם תאמר למה לי למיתנא, אינטריך כגון שהיו גוססות בשותה שעה (לקמן לז:). מהו דתימא. קיימא לן רוב גוססות למיתה והוו להו כממות, והוה ליה ממון שם עליו עדים דלא תחייב דאשונה, קמ"ל. השתא מיהא לא שכיב, ואף על גב דרוב גוססין למיתה, כל זמן שלא מת מי הוא לכל דברים (שם). פלגא נזקא. שחייבה תורה שור תם (כתובות מא.) ממונא. דין הוא שישלמנו ואינו קנס, ונפקא מינה דאי מודה מקמי דאמו סהדי לא מיפטר (ב"ק טו.) דקסבר אתם שוויס עגמנים הם ומדינא ליה לא